

Izhaja trikrat na teden v šestih izdajah, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h, ali gl. 6 60
pol leta	6 „ 60 „ 3 30
četrt leta	3 „ 40 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1903. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11. uri dopoludne.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolnjenega naročnine se ne oziramo.

Oglas in poslanice se računajo po petih vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnina in oglase je plačati loco Gorice. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katero ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tabakarni Schwarz v Solaki ulici in Jellersitz v Ninski ulici; — v Trstu v tabakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Gor. Tiskarna A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Klerikalno združništvo.

(Konec.)

Tudi pri sodnih oblastih se je udomačil jako čuden nazor o določbah zakona z dne 9. aprila 1873. državnega zakona št. 70. Pri registriranju zadrug se namreč vpoštevajo samo formalna stran zakonovih določb, docim se za vsebino dotičnih statuten nihče ne meni. Bodi nam dovoljeno, navesti v tem oziru dva izgleda.

„Gospodarska zveza“ v Ljubljani je na podlagi zakona z dne 9. aprila 1873. državnega zakona št. 70. ustanovljena zadruga z omejeno zavezo. § 1. zadrugnega zakona določa izrečino, da mora vsaka zadruga imeti vedno edino gospodarski namen. S tem, da zahteva zakon gospodarski namen, so za vselej izmed zadrug izključene tiste združitve, ki imajo idealne namene, poduk, zabavo itd., toliko bolj, ker pravi isti zakon v §§ 88., da zadruga, ki raztegne svoje delovanje na druge namene, kakor so določeni v § 1, stori prestop, ki se ne more kaznovati z globo do 200 gl.

Pravila „Gospodarske zveze“ stoje v kričečem nasprotju s temi zakonskimi določbami. Po svojih pravilih je „Gospodarska zveza“ opravljena, prirejata podučne shode in izdajati tiskovine in časopise, ustanavljati strokovne knjižice in kmetijske muzeje; gojiti kmetijsko statistiko; prirejata razstave; podeljevati javna priznanja, odlikovanja in darila ter priporočati vladi ali deželni zastopu podelitev priznanj in podpor; izrekati svoje mnenje o deželni kulturo zadevajajočih zakonskih načrtih, nameravanih napravah in zavodih; sodelovati pri razdeljevanju državnih, deželnih in drugih podpor itd.

„Gospodarska zveza“ ima s temi pravili namen, iztisniti c. kr. kmetijsko družbo kranjsko. Da bi ta svoj namen bolje dosegla, se je na primer vprizorila tudi znana zlin-dra afeta.

Po teh pravilih ima „Gospodarska zveza“ delokrog, kakor komaj kak deželni kulturni svet. Kako je bilo mogoče take statute registrirati, kako se je mogel tak delokrog pripoznati navadni, na podlagi zakona z 9. aprila 1873. ustanovljeni zadrugi, to spada

med tiste neumljivosti, s katerimi si je avstrijska birokracija pridobila prav specijalen renomé.

Ravno to velja o pravilih „Ljudske posojilnice“ v Ljubljani, največje izmed klerikalnih posojilnic. § 13. pravil te zadruge obsega določbe o razdelitvi čistega dobička in se glasi:

„Čisti dobiček se porabi tako-le: Najprej se odšteje 10%, na korist rezervnega fonda. Ostanek se razdeli kot dividenda na glavne deleže. Ta dividenda pa ne sme znašati več, kakor 5% deleža. Od pokritja 5% dividende preostalega zneska se da polovica rezervnemu zakladu, polovica pa razpoložnemu zakladu. Prvo polovico sme občni zbor določiti tudi za ustanovitev posebnih rezerv, na primer za pokritje eventualnih izgub, za obnovitev inventarja, za zagotovitev 5% dividende v slučaju, če čisti dobiček ne zadostuje. O porabi razpoložnega zaklada odloča načelnstvo. Ta zaklad naj se porabi zlasti za dobrodelne in sploh koristne namene. Opravilni deleži se ne obrestujejo in ne nosijo nikake dividende.“

Ta določba je nekaj nečutenega. § 5. zadrugnega zak. določa, da mora zadrugna pogodba obsegati določbo o razdelitvi dobička in izgube med posamične zadrugnike. S tem je rečeno, da morajo zadrugniki dobiti ves čisti dobiček. Sicer ni dvoma, da je pri posojilnici dovoljevanje kredita glavna stvar, čisti dobiček pa je lahko čisto podrejenega pomena, ali zakon je zadrugam z ozirom na prednost, ki jo uživajo, dal naročilo, se tesno držati v § 1. zadrugnega zakona imenovanih namenov in v tem okviru je prostora samo za gospodarsko pospeševanje lastnih članov. Celo podpiranje obtekoristnih naprav je izključeno.

Po nedvoumni določbah zakona mora torej vsaka zadruga dati čisti dobiček svojim članom.

Če neče čistega dobička direktno med zadrugnike razdeliti, mora istega plodonosno razdeliti. Zadrugnikom bi bilo najbolje ustrezno, če bi zadruga po naložitvi primerne rezervnega zaklada znižale obrestno mero za dovoljena posojila. Tako ravnanje bi bilo res zaslužno in primerno namenu zadrug.

Pravila „Ljudske posojilnice“ so torej v direktnem nasprotju z imenovanimi določbami. Največji del članov ima samo opravilne deleže. Ti člani sploh ne dobe ničesar od dobička. Deleži se obrestujejo samo kapitalistom, samo imeteljem glavnih deležev, velika večina članov se izkorišča v prid imeteljem teh glavnih deležev.

Določba zadrugnih pravil o razpoloženem zakladu je očiten škandal. S to določbo se da polovica po odbitju dividende in prispevka rezervnemu zakladu ostalega dobička na poljubno razpolago načelnstvu; zadrugniki pa nimajo nikakega vpliva nanj in niti pravice nimajo, zahtevati računa o porabi tega razpoložnega zaklada. Načelnstvo porabi lahko ta zaklad tudi za politične namene, za volilno agitacijo ali ga pa lahko kar v svoj žep spravi, ne da bi mogel kdo ugovarjati. To je očito varanje zadrugnikov. Ta razpoložni zaklad znaša že kakih 30.000 K; zadrugniki so torej že za 30.000 K opeharjeni. V pravilih liberalnih posojilnic ni najti takih določb.

Vzlic mnogostevilnim in težkim obtožbam proti „Gospodarski zvezi“ je c. kr. poljedelsko ministerstvo tej zadrugi za zadnja tri leta dalo 15.000 K subvencije, za letos pa ji obljubilo subvencije 5000 K. Lahko je umeti, da je to subvencioniranje po vsem Kranjskem provzročilo največje ogorčenje, saj stoji ta zadruga na čelu vseh konsumov in se bavi z dvomljivimi kupcijami, celo z umazanimi kupcijami, kakor jih navadno delajo samo takozvani „Sanirungs-juden“.

Omenjena subvencija se je dovolila „Gospodarski zvezi“ za revizijo njenih zadrug in za pospeševanje zadrugništva. Na kak način pospešuje zadrugništvo in kako izvršuje revizije, to kažejo kazenski akti pri c. kr. okrožnih sodiščih v Mariboru, v Celju in v Novem mestu. Pri teh sodiščih tečejo namreč kazenske preiskave proti revizorjem „Gospodarske zveze“, Pelcu in Seliškariju. Kakšni kapaciteti sta ta dva, se razvidi iz tega, da je eden po svojem poklicu mesarski pomočnik, drugi eksekutor.

Kar sta ta dva revizorja že storila na polju falsificiranja bilanc in drugih dokumentov, je kar velikansko. Falsificirajo se knjige, računski zaključki, bilance — vse se

falsificira in c. kr. poljedelsko ministerstvo pospešuje to očito goljufijo iz državnih sredstev.

Z ozirom na predstojajoča, kar možno kratka izvajanja si dovoljujejo podpisanci vprašati:

1. Hote-li gospod ministeraki predsednik kot vodja ministerstva notranjih del naročiti političnim oblastvom, da strogo nadzorujejo vse zadruga in natrčno pregledajo vse predložene bilance?

2. Hote-li gospod ministeraki predsednik kot vodja justičnega ministerstva:

a) naročiti sodnim oblastvom, da natrčno pregledajo v svrhu registriranja zadrug predložena pravila?

b) naročiti c. kr. deželnemu sodišču v Ljubljani, da „Gospodarsko zvezo“ in „Ljudsko posojilnico“ zaradi njiju zakonu z dne 9. aprila 1873., drž. zak. št. 70, nasprotujočih pravil uradoma črta iz zadrugnega registra, oziroma, da ukrene kar treba, da se pravila teh dveh zadrug spravijo v soglasje s citiranim zakonom?

3. Kako mora gospod poljedelski minister „Gospodarski zvezi“ dovoljeno subvencije opravičiti in je-li voljan, ustaviti vsako nadaljnje subvencioniranje te zadrug?

Na Dunaju, 28 aprila 1903.

* * *

Klerikalno združništvo poka na vseh koncih in krajih, in to pokanje prinaša prizadelim kmetom troške, sramoto in — zapor. Kako je to „katoliško“ združništvo, se je zopet pokazalo te dni na Štajerskem, kjer je prišlo nekaj kmetkih ljudi v nesrečo. Dne 5. t. m. se je vršila pri okrožni sodnji v Celju obravnava radi bankerota klerikalnega konsuma v Vitanju. Obtoženih je bilo 7 kmetov, ki so bili v načelnstvu in nadzornstvu tega konsuma, in pa revizor „Gospodarske zveze“, Seliškar, z bivšim poslovodjo Molejem. Obtoženi kmetje so povedali pred sodnijo, da niso imeli nobene besede pri konsumu, ker je bil popolnoma v rokah duhovnikov. Načelnik je rekel, da sploh ni vedel, da je načelnik ter da so ga kar tako napravili za načelnika, ne da bi ga bili vprašali. „Pred-

Križarji.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Poljski spisal H. Sienkiewicz. — Posl. Podravski.

(Dalje.)

Za to pa so se razbili vsi dogovori, zlasti s knezom Vitoldom. Zvečer po Glavačevem prihodu so dospeli v varšavski grad nove novice. Dospel je bil Broniš iz Tesnote, dvornik kneza Januša, katerega je bil poslal knez po novice na Litvo; z njim sta dospela tudi dva odlična kneza s pismi od Vitolda in od Žmudcev. Te novice so bile grozne. Križarji so se pripravljali na vojno; utrjevali so gradove, pripravljali smodnik in stavili kamenite stolpe. Na mejo so pošiljali svoje viteze in „knehte“, in celi oddelki lahejšje konjice so že prihruli preko meje na Litvo in Žmudsko od strani Ragnete, Gotteswerdera in drugih obmejnih mest. Po goščavah, po polju in po vaseh se je jel razlegati bojni klic, in na večer je nad ondodnim morjem lesov svetila zarja požarjev. Vitold je vzel končno Žmudsko javno pod svoje varstvo, poslal tje kaj sveje ljudi, oborožencem pa je postavil svojega hrabrega Skirvoilla za poveljnika. Ta je vdril v Prusijo ter ondi požigal, ugonobljal in pustošil. Tudi knez se je pomaknil s svojo vojsko bliže k Žmudskemu, kjer je utrdil nekatere gradove, a druge — kakor na primer Kovno, — pa razdril, da se v njih ne bi ugnezdili Križarji, in nikomu že ni bilo več tajno, da precej,

ko nastane zima ter vtrdi mrz mraz močvirje in blato, ali morda še poprej, ako bo leto suho, napoči velika vojna, ki se razširi po vseh litevskih, žmudskih in pruskih pokrajinah, kajti ako kralj priskoči knezu Vitoldu na pomoč, pa mora nastati dan, ko nemški val zalije bodisi pol sveta, ali pa se umakne odbit za dolga leta nazaj v svojo nekdanjo strugo.

Toda to se še ni imelo kmalu zgoditi, med tem pa se je po svetu razlegalo vpitje in klic po pravici. Pismo nesrečnega naroda je bilo prečitano v Krakovu, v Pragi, na papeževem dvoru in na drugih kraljevih dvorih na zapadu. Knezu Janušu so prinesli to odprto pismo oni bojarji, ki so dospeli z Bronišem iz Tesnote. Marsikateri Mazur je nehoté posegel po meču, ki mu je visel ob boku, ter premišljeval, ali bi ne kazalo iti prostovoljno pod Vitoldov bojni prapor. Bilo je znano, da je sprejemal veliki knez jako rad leške bojvne, ki so bili tako izvrstni v boju, kakor litevski in žmudski bojarji, samo da so bili bolj izvežbani in bolj oboroženi. Nekatere je tirala na boj tudi mržnja do nekdanjih leških sovražnikov, nekatere pa sočutje. „Čujte! Čujte!“ so klicali kraljem, knezom in vsem narodom Žmudci: „Bili smo prosti, bili smo narod plemenite krvi, toda Križarji nas hočejo spremeniti v sužnje! Njim ni mar za naše duše, marveč za našo zemljo in za naše imetje. Naša revščina je že tako velika, da moramo ali ropati ali pa beračiti. Kako nas hočejo umivati z vodo svetega krsta, ko pa sami nimajo čistih rok? Mi hočemo krst, toda ne s krvjo in mečem; hočemo vero, toda le tako, kakoršna nas učita krepostna vladarja Jagiello in Vitold. Čujte nas in pomagajte

nam, ker poginjamo. Križarji nas želé Lrstiti, a to samo radi tega, da nas tim lože podjarmijo; oni ne pošiljajo k nam duhovnikov, marveč rabelje. Že so si osvojili našo zemljo, naše črede in vse pridelke naše zemlje; ne smemo več loviti rib, niti zverine po goščavi. Prosimo: Čujte nas, kajti nas, ki smo prosti ljudje, gonijo k nočnemu delu pri zidanju svojih gradov; pobrali so nam naše otroke v zastavnike, naše žene in hčerke pa sramoté pred očmi njihovih mož in očetov. Mi li morali stokati, ne govoriti. Oni so požgali z ognjem naša mesta, oni so odveleli v Prusijo našo gospodo, naše odličnjake, kakor: Korkuta, Vasičina, Svodka in Sangajja so pobili, in nalik volkovom koprné po naši krvi. O, čujte! Saj smo vendar tudi mi ljudje, ne pa živali, radi tega kličemo k tebi, sveti oče, da zapoveš poljskim škofom, naj nas oni krsté, ker z vso dušo koprnimo po krstu, toda po takem, ki se deli z vodo ljubezni, ne pa z živo krvjo ugonobljenja.“

Tako in temu podobno so se pritoževali Žmudci, in ko so začeli njih pritožbe na mazoveškem dvoru, se je takoj nekoliko dvornikov in vitezov odločilo, da jim hoče iti na pomoč. Razume se, da jim kneza Januša ni bilo treba niti prositi dovoljenja, a to ne radi tega, ker je bila kneginja lastna sestra velikega kneza Vitolda. Srca vseh so se razvnela od jeze, ko so izvedeli od Broniša in bojarjev, da so si mnogi plemeniti žmudski mladeniči, ki so tičali v pruskih ječah, vzeli sami življenje, ker niso mogli dalje prenašati vseh okrutnostij in sramote, s kakoršno so jih mučili Križarji.

sednik* Poklic je izpovedal, da jih je sklical l. 1899. župnik Zickar, drž. poslanec, ter predlagal ustanoviti konsum. Obetal jim je vse mogoče in jim rekel, da bodo le na papirju ter pristavil: „Saj je posojilnica tu, ki bo dala denar.“ Odborniki se niso imeli brigati za kaj, blago sta naročala kaplana ter plačevala iz posojilnice. Podpisali so tudi neke menice, pa ne vedo za koliko. Rekel je, da pravila jim je Zickar pač prebral, ali niso nič razumeli. Na vprašanje sodnika, zakaj niso napovedali konkurza, je odgovoril: „Ko pa ne vemo, kaj je to!“ Načelnikov namestnik Brodej je rekel, da ne more biti odgovoren, ker se ne razume nič na take reči. Blagajnik Jesenič je izpovedal, da ni videl nikdar ključev od blagajne. Na vprašanje, kedo je pravzaprav potreboval konsum, je odgovoril: „Mi kmetje že ne! Vsega tega nam je kriva duhovščina“. Odbornik Jevnišek je izpovedal, da je rajše drugodi kupoval, ker je bilo ceneje in bolj pošteno. Stimulak je rekel, da so njegove podpise ponarejali. Konsum ima pri vitanjski posojilnici 19.370 K dolga, na blagu pa je dolžan 2673 K. Čista izguba, ki jo morajo plačati kmetje, znaša 17.308 K. Sam državni pravdnik je pripoznal, da so bili kmetje zapeljani od duhovnikov. Sodnija je obsodila konsumarje radi prestopka § 486. kaz. zak. in § 89. zadr. zak. 5 na 1 teden, 2 pa na 5 dni, poslovodjo na 14 dni zapora. Proti Seliskarju, revizorju „Gosp. zv.“, ki je delal „bilanco“, se je obravnavala prelozila, ker je v Mariboru v preiskavi radi falsificiranja bilanc ter se obe tožbi združila.

Tu imate zopet polom „katoliškega“ konsuma. Ubogi zapeljani kmetje! Najprvo so jim obetali, da obogate, sedaj pa so jim prislužili — zapor, sramoto in plačilo tako velikega dolga. Duhovnikom, ki so „vodili“ konsum, se ni zgodilo nič, oni so kriti, odgovorni so le nevedni kmetje. Brezvestni zapeljivci ljudstva! Tudi pri nas čvečejo o klerikalni organizaciji. Ljudje božji, varujte se je, ako nečete priti ob svojo čast, ob mir in svoje premoženje. Nuncu se ne zgodi nič, on dela sicer v tem „zadružništvu“, ali pod krive paragrafe peha le kmeta-odbornika, ki pa drugače ne sme niti besede trhniti. Vitanje je zopet izgled, ki glasno opominja kmete: Daleč proč od žegnanih konsumov, daleč proč od vse „katoliške“ organizacije!

Kmetijski shod v Podsobotinu.

Iz Podsobotina, 4. maja 1903.

V nedeljo, dne 3. maja, smo imeli v tuk. soli kmetijski shod. Poučeval je gosp. potov. učitelj Štrekelj. — Šolska soba je bila napolnjena vrlih možakov kmetovalcev. Prislo je tudi nekoliko gospodarjev iz Št. Mavra in Pevme.

G. učitelj Kutin pozdravi zbrane kmetovalce ter jim predstavi g. pot. učitelja,

Glavač je bil te bojne strasti mazoveških vitezov jako vesel, ker si je mislil, da se vojna tim bolj razvname, čim več ljudij odrine h knezu Vitoldu, in da bo tem lažje mogoče opraviti kaj proti Križarjem. Veselilo ga je tudi to, da zopet zagleda Zbiška, kateremu je bil jako udan, ter starega Matijca, o katerem mu je bilo znano, da je večak v bojnem poslu. Veselilo ga je tudi to, da bo v njihovi družbi gledal nove divje pokrajine, nepoznana mesta, čete in vojake, katerih še ni videl, ter končno samega kneza Vitolda, čegar slava se je v tem času razlegala široko po svetu.

S takimi mislimi se je odločil iti po velikih in zanesljivih cestah, ne zadržuje se nikjer dalje, nego je bilo potrebno za počitek konjem. Oni mladi bojarji, ki so bili dospeli z Bronišem iz Tesnote, ter drugi Litvini, ki so bili na knezovem dvoru, ker so se jim prostovoljno pridružili in so poznali dobro vsa pota in prelaze, bi imeli pospremiti njega in mazoveške viteze od naselbine do naselbine, od mesta do mesta, skozi gluhe in neizmerne goščave, s katerimi je bila pokrita večina površja Mazovije, Litve in Žmudske.

XVI.

V gozdu, oddaljenem jedno miljo proti vzhodu od Kovna, katerega je bil razdrl sam Vitold, so stale glavne moči Skirvoillove, seleče se v slučaju potrebe nalik blisku z jednega mesta na drugo, ter so napadale enako urno bodisi prusko krajino, ali pa gradove in utrdbe, ki so še bile v križarskih rokah, ter s tem razširjale bojni plamen po vsej pokrajini. Ondi dobi zvesti oroženosec Zbiška in pri njem Matijca, ki je bil dospel tje še le pred par dnevi.

Pozdravil je Zbiška, na to pa je prespal Čeh vso noč kakor ubit, in še le drugega dne proti večeru je šel pozdravit starega viteza, kateri ga je utrujen in

kateremu klče v imenu vseh iskren: „Dobrodošli“. — Na to povzame besedo g. Štrekelj. Govoril je o umnem kletarstvu. Navesti hočem le najvažnejše iz njegovega lepega govora.

Pohvalil je najprej dobro navado, da se kazno trga; grozdje popolnoma dozori in pridobi mnogo na sladkobi. — Tudi je pohvalil način kuhanja našega vina ter priporočal, da se tudi nadalje držimo tega, kar je dobro i pravilno. Grajal pa je, da se po Brdih hrame, kleti, preveč zanemarija. — Priporočal je posebno snago in čiščenje v kletih. Ako je v kleti nesnažno, okuži se zrak, a od izprijenega zraka dobi vino zopern duh. — Da se zatré razne glive in plesni po zidovih, naj se zidove pobeli, če možno, vsako leto. Tla naj se posuje s peskom, oziroma naj se napravi tla iz skrii.

Klet naj se pridno zrači; okna morajo biti obrnjena na senčno stran. — Vinska posoda bodi čista, da ne dobi vino duha. Ko se proda vino, treba posodo dobro oprati; ostržite tudi grampo. — Ko je sod čist in suh, naj se ga dene na zračno, da ne splesni. Bolje pa je, če sod dobro zažepamo in zabijemo. Pripovedoval je, kako treba sod zakaditi z žveplom. — Zažveplati je treba vsaka 2 meseca, ker se dim počasi pozgubi iz sode. — Tudi od zunaj bodi posoda čista in snažna. — Da se lepše ohrani čista, namaže naj se malo z oljem, a le prav malo, da se ne zamaše luknjice v lesu. (Na vsake 3 hl posode ne več, ko za 1 dvovinar olja.) S tem se obvaruje tudi posodo gnjilobe. — Potem je pripovedoval o koristi pretakanja. Nekateri mislijo, da vino, ki ni na drožeh, zgubi moč. Drože so le kvas, ki stori, da vino vre. Ko je vino povrelo, nimajo drože nič več opraviti pri vinu. Zato proč z njimi, ker nam lahko še vino skalijo zaradi beljakovine, katera je tudi v drožeh. Kjer prekasno pretakajo, se največ vina skvari.

Priporočam tudi, da se dobro zaliva. Ako se ne zaliva dobro, pride vino preveč v dotiko z zrakom. Radi tega se naredi kan, ki vino slabi, ker spreminja spirit v vodo in ogljenčevo kislino. Tudi skisa se vino, ako ni dobro zalito, posebno v gorkih kletih. — Na to je ponovil na kratko glavna navodila iz svojega govora ter rekel, da sme vsakdo staviti kako prašanje, na katero hoče odgovoriti.

G. vikar Terpin: „Kedaj naj se pretaka prvič?“ — G. Štrekelj pojasni, da naj se pretaka: prvič po sv. Martinu, drugič meseca februarja-marca, tretjič junija-julija, četrtrič oktobra. Pretakati je vedno o lepem, jasnem vremenu.

Kmetovalec Zimec praša, kako se pokonča gosenico, ki objeda črešnje. — Dobi odgovor, da metulj (samica) dotične gosenice ne more letati. Zato gre na drevo po deblu. Namaže naj torej trak papirja s kolomazom in terpentinovim oljem, da se metuljka

nevoljen prav neuljudno sprejel. Jezno ga je vprašal, čemu ni ostal, kakor mu je bil zapovedal, v Spihovem, in udobrovoljil se je nekoliko še le potem, ko je prišel Čeh do ugodne priložnosti, ko ni bilo Zbiška v šotoru, ter se je opravičil, da je došel semkaj na odločno zapoved Jagjenkino.

Rekel mu je tudi, da ga je razun povelja in prirojene strasti za vojno v tej krajini pripeljala tjekaj tudi želja, da jej v slučaju potrebe takoj donese kot poslanec novice v Spihov.

„Naša gospodičina,“ je dejal, „ki ima dušo kakor angelj, molí celo v svoj neprilog za Jurandovo hčerko. Toda vsemu mora biti konec. Ako Jurandova več ne živi, naj jej sveti večna luč, kajti bila je nedolžna kakor jagnje; ako jo najdemo, treba je Jagjenki to nemudoma sporočiti, ali ne še le po vrnitvi Jurandove, da ne odide osramočena.“

Matija je jako nerad slišal te besede, toda navzlic temu je ponavljal vsaki hip: „Iz tega ne bo ničesar!“ Toda Glavača to ni oviralo in odločil se je, da hoče odkritosrečno govoriti, zato je nadaljeval:

„Bilo bi mnogo bolje, ako bi bila gospodičina Jagjenka ostala v Zgorelicah, ker je zamán storila to pot. Neprestano smo zagotavljali revico, da Jurandova hči več ne živi, toda morda utegne biti drugače.“

„Ali kdo jej je govoril, da ona živi, ako ne ti?“ ga vpraša jezno Matija. „Imel bi držati jezik za zobmi. Vzel sem jo s seboj, ker se je bala Čtana in Volka.“

„To je bil le izgovor,“ odvrne oroženosec. „Ona bi mogla povsem mirno sedeti v Zgorelicah, ker bi ona dva drug drugega ovirala. Toda bali ste se, da se v slučaju Danuškiine smrti Zbišek ne bi izgubil, ali se zagledal v katero drugo in radi tega ste jo vzeli s seboj.“

ulovi. S tem se zabrani zalegi na drevo. To delo treba opraviti meseca oktobra.

Posestnik Radikon prosi pojasnila o peronospori in pravilnem skropljenju. G. učitelj pojasni, kaj je peronospora in kako rase na listju trte. Seme je škodljivke zatré vitrijol.

Zato moramo skropiti. Prvič skropimo pred cvetom, drugič po cvetu, tretjič in četrtrič po potrebi. Za prvo skropljenje vzamemo $\frac{1}{4}$ kg vitrijola na 100 l vode, drugič $1\frac{1}{4}$ kg, tretjič le 1 kg, četrtrič spet le $\frac{1}{4}$ kg. — Vsakokrat denemo toliko apna, kolikor vitrijola.

Pintar: „Kedaj naj prvič žveplamo?“ — Odgovor: Sedaj je že čas. Čim prej, tim bolje. Pojasnjuje, kaj je bolezen na grozdju. (Oidium tucherii.) Prvič se žvepla, ko je še prav mlado, drugič pred cvetom, tretjič po cvetu. — Če se pokaže bolezen, treba še žveplati.

Mladenič Bensa Ivan: „Katero vrste amerik. trte bi bile primerne za naš kraj?“ Odgovor: Za nižine, kjer je ilovica in mokro, je pripravna Riparia portalis, za višine, apneno i lapornato suho zemljo pa Rupestris monticola. — Solonis se ni izkazala za dobro. Ko sadite nove nasade, iztrebite iz zemlje vse stare korenine. Ako ne, začnejo plesniti in dobijo plesen tudi korenine novih, zdravih trt. Istotako je iztrebiti korenine posekanih dreves, posebno figove, če ne tam trta ne rase.

Kmet Medvešček: „Katero vrste cepljenje je najboljšo?“ Odgovor: Cepljenje na zeleno. Pojasni zeleno cepljenje.

G. učitelj Kutin: „Opozarjam kmetovalce, da se vrši na kmet. soli v Gorici vsako leto tečaj za pouk v zelenem cepljenju. Možje, pošljite svoje sinove, mladeniče od 15—20 leta, da se izurijo v tem poslu. Taki se najlažje navadijo in jim bo to v veliko korist.“ — G. uč. Štrekelj priporoča tudi to.

Ivan Bensa praša, kaj početi s trtami oprhlicami. (Oprhlica = nerodovitna trta.) — Najbolje, da se jih precepi na zeleno, če so še krepke. Če ne, naj se jih odstrani.

G. učitelj Kutin: „Kakor znano, naredila je tukaj slana na trtah mnogo škode. Nekateri pravijo, naj se trte, katere je osmčila, obreže. Jaz mislim, da bi bilo to povsem napačno, ker bi se trte na ta način izsolzile in zgubile bi moč. — Doli v Lahih so lani po toči res tako delali, a bilo je pozneje, ko trta ni več sočna. — Morebiti bi bilo bolje, sedaj pustiti pri miru in pozneje, ko poženejo na trtah speča ocesa, omandati novo mladje tako, da se pusti le par lepših mladik za les prihodnjemu letu. — Če bi pa rezali, bi uničili sad tudi za drugo leto.“

G. Štrekelj pritrdi temu in pojasni še korist kajenja proti slani. Na to sklene svoje zanimivo poučevanje.

G. vikarj Trpin zahvali g. Štreklja v imenu navzočih za njegov trud in ga prosi, da bi nam nudil še kedaj priliko poslušati njegove nasvete. — Zborovalci pa mu na-

vdušeno zaklicajo trikratni „živjo“ in se razidejo zadovoljni, da so slišali toliko lepih naukov in nasvetov.

Hvala iskrena vsem, ki so pripomogli, da se je shod tako lepo obnesel. — Po shodu zbralo se je nekoliko vrlih rodoljubov z g. Štrekeljem vred v gostoljubni hiši g. Radikona, kjer se je spregovorilo še marsikako navdušeno besedo v povzdigo našega kmeta. — Dal Bog, da bi doživeli še mnogo takih shodov v bodritev in navdušenje našega ljudstva!

DOPISI.

Komen, 5. maja († Jožef Forčič). „Tvoj spomin nikdar ne mine.“

Boris Miran.

In ni ga več. Izdihnil je svojo blago dušo Jožef Forčič, posestnik v Preserji, mali vasi pri Komnu, dne 3. t. m. po dolgi in hudi bolezni. — Jožef Forčič je bil za Kras markantna oseba. Dočakal je 73. leto. V teku tega časa je mnogo poskusil in se mučil v potu svojega obraza. V dobri moški dobi je prejel za potni les in prepotoval je Dalmacijo, Črnogoro, Srbijo in Lombardsko v Italiji. Vrnivši se domov, ravnal je po naukih, ki jih je za dobre spoznal v plujini in širil med narod. Učil je kmeta saditi trte, sadna drevesca in širil je povsod kmetijstvo v naprednem duhu. V narodu je veljal za možaka in je bil v obče čislán mož. Svojedobno je bil več let občinski svetovalec, ud raznih kmetijskih društev. Povsod je pospeševal moderno kmetijstvo. K temu ga je mnogo navduševal njegov najintimnejši prijatelj poslanec Alojzij Štrekelj, s katerim je bil vedno združen v najsrčnejšem prijateljstvu. Forčič je bil častni ud mnogih kmetijskih društev. V mnogih razstavah je bil odlikovan za umno trto- in sadjerejo z diplomami, srebrnimi in zlatimi svetinjami. Od nadvojvode Karol Ludovika je bil dobil v priznanje satulico cekinov na vinski in sadjerejski razstavi v Gorici. Konečno je samo Njegovo Veličanstvo priznalo zasluge našega Forčiča in mu podelilo zlati križ za zasluge.

Ranjki Forčič je bil dolgo bolan. Tri leta in pet mesecev je ležal v postelji. Mučil ga je protin (arthritis-Gicht) in bil je popolnoma sključen — zvit v klobčič. — Po dolgi bolezni ga je Bog resil hudih nadlog. — Njegov pogreb je bil danes — ob 3. uri popoldne — veličasten. Vdeležilo se je pogreba občinsko starestinstvo, učiteljstvo, uradništvo in mnogo naroda. V cerkvi in na grobu so mu zapeli domači pevci dve nagrobnici in ob grobu je od njega jemal slovo v vznesenih besedah prijatelj g. Albin Štrekelj, učitelj v Škocijanu. Opisal je v ganljivih besedah Forčičovo plodonosno delovanje — tako, da se je marsikatero oko solzilo. Omenil je tudi, da je bil Forčič prvi, ki je na Slovenskem zasadil amerikansko trto, t. j. ono sredstvo, ki najbolj brani proti filokseri. (Dalje v prilogi.)

„Kako, da si že tako predrzen? Ali si morda že opasan vitez, ne pa sluga?“

„Jaz sem sluga, toda sluga gospodičine Jagjenke, in radi tega se bojim, da bi je ne doletela kaka sramota.“

Matija se zamisli, kajti ni bil zadovoljen sam s seboj. Večkrat si je že očital, čemu je vzel Jagjenko s seboj, ker je vedel, da je s tem svojim postopanjem morala dokaj izgubiti v Zbiškovih očeh, v slučaju, ako bi našli Danuško, pa je mogla izgubiti vse. Čutil je takisto, da v ponosnih Čehovih besedah tiči resnica in da je Jagjenko prav radi tega odpeljal iz Zgorelic, ker jo je nameraval pustiti pri opatu v Plockem; ko je pa poizvedel za njegovo smrt, jo je vzel s seboj v Spihov, samo da jo ohrani Zbišku.

„To mi niti na misel ni prišlo,“ odvrne končno, hoté pomiriti sebe in Čeha. „Sama me je silila, naj jo vzamem s seboj.“

„Sevéda je silila, ker smo jej zagotavljali, da ona druga ne živi več in da bo njenim bratom mnogo bolje, ako je ne bo doma — zato je tudi odšla z nami.“

„Ti si jo nahujskal k temu!“ zakriči Matija.

„Jaz... in to je moja krivda. Toda sedaj se mora pokazati, kaj je in kako je. Nekaj se sedaj mora zgoditi, drugače rajše poginemo.“

„Kaj moreš storiti,“ reče nestrpljivo Matija, „s tako vojsko in v taki vojni! Ako ima res biti kaj, nastane še le meseca julija, kajti Nemcem ugajata za vojno samo dva letna časa: zima in suho leto. Vojna pa sedaj tudi le tli, ne pa gori. Knez Vitold je odšel v Krakov, sporočit vse kralju ter ga prosit dovoljenja in pomoči v slučaju boja.“

„Toda tu blizu se nahajajo križarski gradovi. Ako dobimo le dva, bi našli morda Jurandovo, ali pa bi vsaj zvedeli kaj o njej.“

kseri. — In, ako pogledamo komensko ob-
čino z njeno okolico, ali ni to podoba
raja? — Povsod krasni in lepi vinogradi;
vsak kotiček krasi vinska trta. In to je več
ali manj sad Forčičev.

Prešeren je pel:

„Ne hčere ne sina
Po meni ne bo...
Dovolj je spomina,
me pesmi pojó!“

Tudi naš Forčič ni imel družine in za-
pustil je samo ženo, brata in sorodnike, a
s Prešernovo varianto lahko poje:

„Ne hčere ne sina
Po meni ne bo...
Dovolj je spomina,
me trte pojó!“

In zares ga „trte pojó“, kajti vino-
gradi bodo pričali o njegovem delovanju v
prid in hasen občine, okolice in naroda.

Po prerano umrlem Forčiču tuguje ob-
čina, in po pravici, saj redko so sejani tako
odlični moške - kmetovalci, vinorejci, in ro-
doljubi, kakoršen je bil naš pokojnik.

Narod na Krasu žaluje po vrljem tem
možu.

Zato mu pa kličemo z Boris Miranom
(Srirarjem):

„Zapisan v zlato knjigo domovine
Ti svetliš poleg prvih se imen;
Nevenljiv venec glavo ti obdava,
A mi hvaležno te slavimo: Slava!“

Pocivaj v miru — almo beata e beila!

—n—

In učiteljskih krogov. — Slavno
uredništvo! Ko je ajdovska učit. podružnica
na lokavškega župana, Jožefa Vidmarja, klo-
basarije, katere je po naročilu naših „kavcev-
poslancev“ na vate prodajal na znanem žu-
panskem shodu letos pri Rebku, primerno
se izjavila in ga nekoliko poštegetala, je čutil
potrebo, da se je zatekel k prijatelju-pismo-
uku, kateri mu je v 32. št. „Gorice“ zveržil
dišečo „Protizjavo“, na kateri neki zdaj
Vidmar uživa veliko veselje in zadoščenje in
s katero hoče tudi ovreči trdite glede svojih
studij. —

Z enim Vidmarjem se menda odbor
ajd. učit. podružnice neče prerekati in nje-
gove kilave protizjave ne upošteva. Toda
ipak bi bilo škoda, kar tako na miru pustiti
in prezreti take rovtarske nasope, kakoršne
si dovoljuje kak Vidmar nasproti stanu, ka-
teremu ni vreden — z ozirom na korist in
pomen pri narodnem delu v primeri med
učitelstvom in njim — da bi mu čevlje
vezal! — Ako prezre učitelstvo enega Vid-
marja, pride potem drugi itd., v naši deželi
je kakor vsega slabega tudi Vidmarjev več!
A učitelstvo vendar ne sme dovoliti, da bi
je kdo s svojimi onohtanimi šepami poljubno
cmokal! Zato nam molk ajd. pod. ne ugaja.

Na omenjenem županskem shodu je
krvavo žalil učitelstvo. Drazil je zborovalce
z nekimi 150%; čeval, da imajo učitelji
premalo ur šole, da se premalo z otroci in
šolo pečajo, zato da otroci nič ne znajo. On
ve, da v njegovem kraju nič ne znajo (menda
meri druge po svoji utenosti!)

Potem pa je začel tako-le: Kaj je treba
v soli toliko reči učiti? Zadosti bi bilo branje,
rač. in pisanje in pa kršč. nauk. Čemu tudi
toliko šol, in če učiteljem ni prav pri nas,
naj gredo na Stajarsko. Tako je klanfal in
se potil ta ubogi junak. On sol in učiteljev
ni menda nikoli imel pri srcu... Alte Liebe
roste! V svoji protizjavi pa kaže, kako
so mu ranjeni debeli udje in kako težko mu
de, da se „razbrzdano“ učitelstvo postopi
otresati, če mu on stopi s svojo debelo nogo
na vrat. Preteče kliče predstojnike na kup,
naj učitelstvo, kakor on zaukaže, zlasa, vkle-
ne in pred njegov sodni stol postavi; zakaj svo-
bodni državljani in mož po milosti božji je v
deželi le še Vidmar in po njegovi milosti —
pa v manjši meri — še nekdo drugi. Drugi
menda — gotovo pa učitelji — ne plačujejo
nikakih davkov — nosijo ves denar v hrani-
nilnico. Zato pa tudi ne smejo se braniti,
ako jih hoče ljubeznjivi Vidmar na kakem
shodu malo premečkati. Ko bi bil Vidmar
neskromen, pohvalil bi se bil tudi kot naj-
veči obresiti-plačevalec, toda potem ne bi
samo solske oblasti imele z nami posla, tem-
več nad nas bi moralo, kar leze in kar gre.

Koraja pred gozdom v robatosti zreje-
nega moza sega daleč; toda njegovo čivka-
nje, katero prodaja na ukaz svojih pobožnih
vodij iz Gorice, dosega nasproten uspeh pri
ljudstvu in učitelstvu, katero na svete pri-
smojenosti „grofičeve“ nič ne da. Tudi so
se zbrani in vplivni župani pri omenjenem
shodu vse drugače pikro izraževali glede de-
lovanja in povišanih diet našim poslancem
in dež. odbornikom, kakor pa o učitelstvu
in njegovih beraskih plačah.

Zahtevali so, naj se skliče nemudoma
ljudski shod, na katerem se izreče oster
protest. In prav so imeli; ako je uboštvo za
ene, naj bo i za druge. A tega g. Vidmar ni
slišal, ker se je menda lotil že piti, in ker
ni smel slišati! Ljudstvo ve še morda bolje
nego Vidmar, kako se je izsesuje in dobiva
denar za vsako tudi nevažno zadevo v deželi
ter preostaja denar za razne potrebe, a trpeti za
vse in vse dež. gorje prenasati mora le lju-
dstvo in učitelstvo, katera faktorja sta vendar
najvažnejša izmed vseh stanov v deželi. Zato
pa hočejo gorški generali udariti po zapo-
stavljenem učitelstvu tudi z okorno Vidmar-
jevo roko. Vsi pripomočki so dobri, da bi se
le čim delj moglo v temi držati ljudstvo in
je dreti. Naši krščanski poslanci niso kaki
sposobni možje, ki bi mogli in znali zastopati
koristi dežele, volilcev in sploh ljudstva,
pač pa imajo talente za spletke in intrige, h
katerim pokličejo skrokanega hazardista od
kart in popivanja ter ga ščujejo kakor sul-
tana na pošten stan!

Domače in razne novice.

Pogreb profesorja Simona Rutarja
se je vršil v torek pop. ob veličastni udeležbi
iz vseh slojev ljubljanskega prebivalstva,

zlasti iz pisateljskih in učiteljskih krogov.
Prisli so tudi zastopniki višjih oblastij, pro-
fesorji, mnogo narodnih dam, dijaki itd. Na
čelu sprejema so korakali „Sokol“ in pevci
društva „Ljubljana“ z zastavama. Dijaki so
delali špalir.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljub-
ljani darujejo v počestčenje spomina prof. Si-
mona Rutarja gg.: prof. F. Košnik 4 K,
prof. F. Mašera 4 K, prof. Ferd. Seidl 10
K, prof. Jos. Žilih 10 K.

Visoki gostje. — V hotelu pri južnem
kolodvoru biva Don Alfonso iz Španije, so-
proga njegova Dona Maria de La Neves in
španski zunanji minister conte de La Marone.
Ostanejo v Gorici kakih 14 dni.

Te dni je bival v omenjenem hotelu
tudi bivši laški minister za zunanje posle,
pl. Prinetti iz Rima. In istotako general ka-
valerije in korni poveljnik Suceovaty iz
Gradca.

„Pevsko in glasbeno društvo v Go-
riču“ priredi v soboto dne 16. maja 1903.
koncert s sodelovanjem vojaškega orkestra
c. kr. pešpolka št. 47 v veliki dvorani „hotela
Central“. Začetek točno ob 8. uri in pol
zvečer. Vpored: 1. Ouvertura, svira vojaški
orkester. 2. Anton Foerster: „Domu“, možki
zbor. 3. P. J. Čajkovskij: a) „Hor devušek“
iz opere Evgenij Onegin, ženski zbor s sprem-
ljevanjem glasovirja; b) „Legenda“, mešan
zbor. 4. B. Smetana: Arija Maženke št. 2 iz
opere „Prodana nevesta“, poje gospica Ja-
romila Gerbičeva. 5. A. Hajdrih: „Mornarjeva
tožba“, možki zbor z bariton-solo. 6. a) K.
Hoffmeister: „Jak to pad“ na siné mofo“. b)
F. Gerbič: „Kakor dih na cvetju mladost“,
c) O. Nedbal: „Oči“, poje gospica Jaromila
Gerbičeva s spremljevanjem glasovirja. 7. F.
L. D'Arma Dietz: „Pevce“, mešan zbor z
glasovirjem in vijolin-solo. 8. C. M. Weber:
„Koncert za fagot“ z orkestrom a) Adagio
b) Allegro gosp. J. Michl. 9. A. Rubinstein:
„Jutro“, možki zbor z orkestrom. Društveni
pevovodja: Josip Michl. Iz posebne prijaz-
nosti sodeluje gospica Jaromila Gerbičeva.
Na glasovir spremlja gosp. Emil Komel. Po
koncertu prosta zabava s sodelovanjem vo-
jaškega orkestra. Sedeži I.—III. vrste 2 K 50
vin.; IV.—VI. vrste 2 K; VII. — X. vrste 1
K 50 vin.; stojišča 70 vin. Posebne vstopnine
ni. Vstopnice se razprodajajo pred koncer-
tom v prodajalnici gosp. Antona Jeretiča,
Via Seminario. Na dan koncerta od 8. ure
naprej pri blagajnici. Tekst se dobi pri bla-
gajnici. K obliži sleleži uljudno vabi odbor.

Slovenski porotniki. — Zadnjič smo
navedli le imena prejšnji dan izrečanih po-
rotnikov za prihodnje porotno zasedanje, ki
prične 23. junija letos. Danes navajamo tu
slovenske porotnike z njihovim bivališčem
vred. Ti so: Bratina Franc, Ajdovščina,
Berbuč Anton, Sv. Križ na Vipavskem,
Budin Ivan, Zalošče-Dornberg, Batistič
Ivan, Gor. Vrtojba, Ulaga Franc, Kanal,
Štrukelj Martin, Šempas, Jakončič

Josip, Kozana, Mozetič, Anton, Solkan,
Sirk Anton pok. Jos., Višnjevik, Koder-
mac Josip, Sovodnje, Prinčič Stefan, Vi-
polže, Lutman Andrej, St. Andrež, Pre-
zelj Rajko, Tolmin, Pintar Stefan, St.
Ferjan, Klanjšček Anton, St. Ferjan,
Pečenko Anton, Berje-Rihemberg. Torej
izmed 36 porotnikov je 16 Slovencev. Med
namestniki ni nobenega Slovenca.

Dr. Andrej Pavlica in ednost. —
Na „delavski slavnosti“ v St. Petru je go-
voril tudi dr. Andrej Pavlica. Rekel je, da
želi, naj bi se goriskim Slovincem vrnili
časi, ko bomo vsi edini, kakor smo tukaj,
edini za Boga, vero, domovino, svobodo,
omiko itd. Skoro nismo verjeli svojim očem,
ko smo čitali to v „Prim. Listu“. Dr. Andrej
in ednost! Ha, ha, ha! Kdo se ne smeje.
On, najbolj zagrizena klerikalna stvar, kate-
rega strast kar pozelenjuje, ki se petelini in
repenti v klerikalnem taboru v prvih vrstah,
ki je prvi, kadar treba škodovati zavodom in
napravam, ki niso v klerikalnih rokah, ki je
za časa razvitka razkola posegal najnebreč-
nejše v boj ter v motnem ribaril, on, po-
osebljena klerikalna strast, prefriganec in za-
hrbntnik, jezuit od temena do pete, ki je de-
ležen vseh lumparij in falotarij, karkoli so
jih spredli v klerikalnih vrstah od časa raz-
kola dalje, on govori o edinosti med gori-
škimi Slovinci ter ima vedno Boga na je-
ziku. Hinavec grdi! Katoliški prelat Scheicher
je rekel te dni v drž. zboru, da ko bi prišel
Kristus zopet na svet, bi vzel vrv ter pregnal
izvestne ljudi, ki hočejo biti duhovniki ali so
le — farji. Za dr. Andreja pa bi bilo po-
treba posezne vrvi, kajti mož zasluži izdatnih
in v obilnem številu....

Slovensko časnikarsko in pisatelj-
sko društvo. — V sredo večer je bil v
Ljubljani „Narodnem Domu“ sestanek
vseh tamošnjih časnikarjev in pisateljev, ki
niso bili 22. aprila povabljeni v društvo
„krščanski misleci“. Došlo je 36 gospodov;
nekateri so bili zadržani, a so izrekli svoje
soglasje in oglašili pristop. — Poročal je
A. Gabršček iz Gorice, na kar se je raz-
vila živahna razprava o vprašanjih: Ali naj
se osnuje le časnikarsko, ali tudi pisatelj-
sko društvo? Le za Slovence, ali tudi za
Hrvatce in Srbe. — Naposled se je glasilo so-
gласen sklep tako, da naj se ustanovi slo-
vensko časnikarsko in pisateljsko
društvo. — V ustanovni odbor so bili iz-
voljeni gg. Trstenjak Anton, Govekar Frau,
Engelbert Gangl, dr. K. Lončar in Jelenec
Luka. — Društvo bo le stanovsko in bo
član „Osrednje zveze slovanskih časnikarjev.“
Ustanovitev je bila naznanjena brzogovno v
Prago, odkoder je došel takoj jako odušev-
ljen pozdrav.

„Slovenec“ seveda ni mogel pretr-
peti brez brcanja niti ob tej priliki. „Krščan-
ski misleci“ so ustanovili svoje društvo, ker
ne marajo niti najmanjše dotike s temi grdimi
„liberavci“, — ali kratko nikar ne bi smeli
ustanoviti društva vsi oni, katerih kavci ni-

»Ali pa tudi nič.«

Siegfried jo je gotovo odpeljal na to stran. To
so nam rekli v Štithem in povsod, pa tudi sami smo
si to mislili.

»Ali že videl te vojake? Stopi vèn iz šotora in
oglej si jih. Nekateri imajo le cepce, a nekateri me-
dene meče še po svojih pradedih.«

»Vendar, kakor sem slišal, so to hrabri vojaki.«

»Z golimi rokami si vsekako ne morejo osvoje-
vati gradov, zlasti ne križarskih.«

Daljši razgovor jima pretrgata Zbišek in Skir-
voillo, ki je bil žmudski poveljnik. Bil je to človek
male rasti, toda močen in širokopleč. Prsi je imel tako
napete, da so bile podobne grbi, a roke je imel tako
dolge, da so mu segale skoro do kolen. Sploh je
bil jako podoben Zindramu iz Maškovec, ki je bil
sloveč vitez in katerega sta Matija in Zbišek v svojem
času spoznala v Krakovem. Imel je debelo glavo
ter izbočene noge. Sploh se je čul o njem le jeden
glas, da je to veščak v bojnih zadevah. Skoro vse
življenje mu je minilo v borbi s Tatarji, s katerimi
se je bojeval dokaj let v Rusiji, in z Nemci, katere je
sovražil kakor kugo. V teh bojih se je naučil ruskega
jezika, na Vitoldovem dvoru pa nekoliko poljskega.
Znal je govoriti po nemški ter ponavljal neprestano
tri besede: ogenj, kri, smrt. V svoji veliki glavi je
imel vedno dovolj drznih mislij in bojnih načrtov, ka-
terih Križarji niso mogli že naprej spoznati, niti se
jim izogniti, radi česar so se ga obmejni komturji
zelo bali.

»Razgovarjala sva se o bojnem pohodu,« reče
Zbišek Matijcu nenavadno živo, »radi tega sva prišla
semkaj, da polzveva tudi za vaše mnenje.«

Matija posadi Skirvoilla na hrastov panj, pokrit
z medvedovo kožo, zapove prinesiti steklenico medice,

katero so potem nalivali v čaše in pili. Ko so se dobro
okrepčali, vpraša Matija:

»Ali hočete odriniti na pohod, ali ne?«

»Hočemo požgati kak nemški grad.«

»Kateri?«

»Ragneto ali Novo Kovno.«

»Ragneto,« ponovi Zbišek. »Pred štirimi dnevi
smo bili pod Novim Kovnom, toda odbili so nas.«

»Tako je,« reče Skirvoillo.

»Kako to?«

»Prav.«

»Počakajte,« reče Matija, »jaz tukajšnjega kraja
ne poznam dobro. Kje je Novo Kovno in kje Ragneta?«

»Odtod do Novega Kovna ni niti jedna milja,«
odvrne Zbišek, »a od Starega do Novega Kovna je
tudi toliko. Grad se nahaja na obrežju. Onkrat smo
ga hoteli naskočiti, toda odbili so nas. Pol dneva so
drvili za nami, dokler se nismo skrili v tej hosti, in
vojaki so se nam tako razpršili, da smo našli nekatere
še le drugi dan.«

»A Ragneta?«

Skirvoillo stegne svojo dolgo roko proti severu
ter reče:

»Daleč! Daleč!...«

»Pojdimo nad njo prav radi tega, ker je daleč!«
odvrne Zbišek. »Ondi je vse mirno, ker so prišli vsi
ondotni prebivalci k nam. Nemci tamkaj ne pričaku-
jejo nikakega napada, radi tega planemo na povsem
nepripravljenost.«

»To je res,« reče Skirvoillo.

Matija pa vpraša:

»Kaj mislite, ali bo mogoče vzeti grad?«

Skirvoillo odkima z glavo, v znamenje, da to ni
mogoče, Zbišek pa reče:

»Grad je trden, in le slučajno bi ga bilo mogoče

dobiti. Toda ondi lahko opustošimo krajino, požgemo
vasi in mesta, ugonobimo zaloge živeža, a pred vsem
drugim dobimo nekaj jetnikov, med katerimi bodo
morda celo odličnjaki, in take Križarji radi odkupujejo
ali zamenjavajo.«

Na to se obrne k Skirvoillu ter reče:

»Sami ste priznali, da imam prav, sedaj pa po-
mislite še to: Novo Kovno se nahaja na obrežju, kjer
jim ne požgemo nikake kože, ne odženemo čred, niti
ne vjamemo jetnikov. In ni še dolgo tega, kar so nas
pobili. Nò, pojdimo rajše tje, kjer nas ne pri-
čakujejo.«

»Kdor zmaga, on ne pričakuje napada,« zamomlja
Skirvoillo.

Sedaj poprime Matija za besedo ter jame podpi-
rati Zbiškovo mnenje, ker je videl, da mladenič pri-
čakuje mnogo več od Ragnete, nego od Starega Kovna
in da bi bilo pri Ragneti mnogo lože vjeti kakega
odličnega jetnika, katerega bi mogli porabiti v zámeno.
Domišljeval si je takisto, da je v vsakem slučaju bolje
iti dalje ter vdreti nepričakovano v krajino, manj za-
varovano, nego povspenjati se na obrežje, ki je močno
zavarovano že od prirode, na katerem stoji grad, za-
varovan s krepko posadko.

Ker je bil veščak v bojnih zadevah, je govoril
tako jasno in navajal tako važne razloge, da je moral
vsakega prepričati. Za to so ga tudi vsi pozorno po-
slušali. Skirvoillo je pomignil smerttje s svojimi go-
stim obrvami v znamenje, da mu pritrjuje, časih pa je
zamomljaj: »To je resnica!« Končno je sklonil svojo
veliko glavo med široke dlani, da je bil videti, kakor
bi bil grbast ter se je globoko zamislil.

Čez nekaj časa je vstal in ne da bi spregovoril
kako besedico, se začel poslavljati.

(Dalje pride.)

majo za „krščanski misleče.“ Ker je Gabrček okrcal klerikalce zaradi znane nepoštenosti igre z „jugoslovanskim časnikarskim društvom“, zato je nedosleden, je zigosanja vreden, ker je zdaj deloval za ustanovitev „slovenskega časnikarskega in pisateljskega društva“. Krasna klerikalna logika! Naj „Slovenec“ vzame patent na toliko modrost!

Biljenski kurat Rojce — dober dušni pastir. — Ker smo že toliko pisali o tem človeku, bo gotovo zanimalo javnost izvedeti, kak dušni pastir je ta Boga se boječ kurat in kako dela z bolniki. Poklican je bil k nekemu bolniku, da ga izpove. Kadar je človek bolan, potrebuje tolažbe in lepe besede, ali kaj je storil biljenski božji namestnik. Prihlastal je v stanovanje ter začel klicati bolnika z imenom, kakor ga kličejo po zmerjanju, česar gotovo nikdo neče slišati, ter ga izpraševati, kako da je kaj, privedajc vedno zmerjanje. Bolnik je bil vsled tega tako nevoljen in razjarjen, da je zapodil kurata iz hiše ter se ni hotel dati od njega spovedati. Da je revež pri tem trpel, in sicer po nepotrebi, ni potreba še dostavljati. Priti ga je moral spovedat jeden onih redovnikov, ki hodijo v Bilje. Tak je ta človek, pa se dela tako svetega in nečolnega, kakor bi bil sv. Alojzij, pa jih utegne narediti toliko kot Bartoldo, ako ne krene s svojih napadnih poti na pravo! — Nò, čez čas se je bila vendar zbudila vest v Rojcu, zapeklo ga je, in šel je bil onega bolnika prosit odpustanja.

Kaj je pohujšljivo? — „Pr. Listu“ ni všeč, da so „gotovi listi“ spravili v javnost afero župnika Perinčiča. Pravi, da to je šele pravo pohujšanje ljudi. Nò, pohujševal je ljudi Perinčič v Soti in Pliskovici in zadnji čas v ulici, Treh Kraljev v Gorici. To je dognano, da je Perinčič strašen pohujšljivec. O pohujšljivcu pa se more pisati le tako, kakor zasluži. Pisava se ravna po predmetu. O taki stvari pisati, kakor je Perinčičeva, pa je tudi naravnost dolžnost, katero narekuje skrb za obči blagor, da se odstrani vir pohujševanja ter zatre zlo v korenini. Z molkom se ne opravi nič, marveč se pusti ljudi v temi in v bajkah. Ljudstvo je treba svariti in mu kazati, kaj vse se skriva pod — črno suknjo, v katero ima še vedno preveč vere ter radi tega trpi toliko neizmerne škode.

Ni jim všeč, da se piše o duhovniku Perinčiču, lani pa so se ti licemerji pasli ognjusno nad neko žrtvijo svoje strasti, ko pa res ni bilo potreba spravljati iste reči v javnost na tako odijozen način! Tisto seveda ni bilo pohujšljivo!!

V Kanalu so dobili z začetkom tega meseca občinskega zdravnika. Ta se imenuje dr. Jakob Zwellinger. Županstvo je vstreglo s tem nujni potrebi.

Iz Rodika je dobil „Prim. L.“ baje neki dopis nekega tamošnjega občana, ki protestira v imenu rodiskih občanov (kdo ga je pooblastil?) proti dopisu v „Soti“, v ka-

terem je govora o tamošnjem župniku Elsnicu. Tega dopisa pa „Prim. L.“ ne priobčuje, marveč pravi samo, da je le nekaj ljudi proti župniku, drugo pa ga vse čista in spoštuje.... Čudno, da takega dopisa „Pr. L.“ ne priobči, ko je bil vendar župnik Elsnic v dopisu v „Soti“ precej trdo prijet! Torej na dan z dopisom!!

— Dobili smo iz Rodika pa se tale dopis: Dne 26. aprila tega leta je „Sota“ posetila imeniten prostorček v cerkvi pred glavnim altarcem, kjer biva Najsvetejše. Iz ust rodiskega župnika J. Elsnica se je slišalo „logično“ razlaganje dopisa v „Soti“: „Kdo je kriv greha? Za danes samo —, pozor na isti dopis!!“

Talentiran škof. — Tržaški škof Nagl mora imeti velike talente za jezike. Že lep čas je od tega, ko so pisali, da je govoril slovensko, sedaj pa pišejo, da je imel na kanonični vizitaciji v Kortah v Istri že slovenski govor, v Kastelvenere pa je govoril hrvatski! Tako pišejo farovski listi. Mi to beležimo, ker utegne priti prav, in rečemo za danes le: Jako hitro se je priučil Nemec Nagl slovenskemu in hrvatskemu jeziku!!

Dogodki v Ricmanjli. — Iz Ricmanj pišejo „Elinosti“: V zadnjem času objavljajo nemški in italijanski listi vseh barv strastne napade proti naši slovanski cerkveni občini. Jeze se, da nas ni še konec. Mi pa smo dobre volje in čakamo z veseljem na bližnjo resitev. „Naš“ po sili-kapelan gospod Krančič se čuti velikega mučenika, morda zato, ker niso se vsi Ricmanjci v ječi! Med tem je pa njemu prav dobro in hodi pridno na sprehod v Boršt, kjer je — on „vrli slovenski svečenik“ — v znanem zavetišču italijanskih fanatičnih duhovnikov — vsakdanji gost. V Ricmanjih ni nikakega zvonjenja ter traja še vedno „tihi teden“. Maša je samo ob nedeljah; v cerkev seveda ni nikogar iz Ricmanj. Imeli bi poročati tudi o nekaterih ponesrečenih nastopih, ali to bodi prihranjeno za boljše čase. Dne 28. aprila smo imeli zopet pogreb nekega 50letnega moža, kateri je izjavil na smrtni postelji, da mu ne smejo pustiti k pogrebu latinskega duhovnika! Zato ga je pokopal vaski župan. Tudi imamo sedaj v Ricmanjih stalno orožniško stražo. Noč in dan se izmenjujejo orožniki, ki stražijo gospoda Krančiča. Seveda nimajo nikakega opravila, ker je v vasi vse mirno in veselo. In tako živimo torej naprej, kakor žive naši bratje v Macedoniji pod turško zapovedjo. Število nekrščenih otrok je že naraslo na 11 — civilnih pogrebov smo imeli že 5 — a na poroko čaka že več parov. Take so razmere v avstrijskem Primorju in v škofiji tržaškopoperski — potem, ko so z bodali razgnali cvetočo katoliško občino. To bodi še posebej v odgovor nazovi-katolikom okoli „Amica“ in poluurađnemu „Trieste“! Na vsa nečuvana grdenja in vse klevete dajo Ricmanjci sami najboljši odgovor s svojim nepretrznim mirnim vedenjem. Nasproti vsej kleveti stoji

dejstvo, da se ni še nijeden Ricmanjec pregrešil proti zakonu. Nasprotno pa imajo nekateri javni organi na sebi žig, da so zlorabili avtoriteto cerkve in države v svoje strankarske in fanatične namene. Le klevetajte torej dalje! Umazana pena vaše klevete ne doseže Ricmanjcev, pač pa pada nazaj na — obrekovalce!

Narodno slavlje v Ajdovščini-Šturtju. — Binkoštni ponedeljek bode pač dan, kakoršnih je dosedaj še malo pozdravila naša v:ipavska dolina. Zanimanje, ki se kaže za to redko slavnost ne le v dolini sami, ne le v bližnji nam sosedni, solnčni Gorici, temveč tudi na daljnih vročih tleh tržaskih, — veliksanske priprave, ki usposobe Ajdovščino in Šturtje za dostojen sprejem toliko milih gostov, — krepka agitacija, — vse to obuja v nas opravičen up, da doživimo pravi ljudski tabor.

Oboževalcu narave bode prožala dolina s svojo krasoto in zanimivostjo obilo razvedrila, ljubitelju petja bode nudilo tek-movanje poznatih pevskih društev mnogo vžitka, prijatelju telovadbe bodo kazale čete vrlih „Sokolov“ svoje krepke in izurjene mi-sice. Prezrlo se seveda ni tudi mladega sveta, omenjamo namreč, da so pripravljena za njih poskočne noge kar tri plesišča ter dve močni godbi. —

Vabila narodnim društvom po okolici so se razposlala in z radostjo naznanjamo, da se je precej njih tudi že odzvalo. Imena objavimo po preteku obroka za zglasanje, to je 15. maja. Upamo pa, da se priglase i ostala vabljená društva, saj je ni veselice, bodisi katerega-koli izmed njih, koje ni posetila večja ali manjša družba Ajdovcev in Šturcev. — Opozoriti nam je slednjič društva, da naznanijo sama svoj izlet pristojni poli-tični oblasti, ako jim ni že po pravilih do-voljeno korporativno prirejati izlete. Društva pa, ki dojdejo s svojim praporom, se mora-jo na vsak način zglasiti, in sicer društva iz Kranjske pri glavarstvu v Postojni in Go-rici, društva iz Goriške pri glavarstvu v Go-rici. Slavna društva naj uravnajo svoj prihod tako, da dospejo vsaj do 2 ure pop. v Aj-dovščino, ker se društev po omenjeni uri ne sprejema več oficijelno. Veselica, katere vsopred priobčimo kasneje, se bode vršila ob vsakem vremenu na kitem Lavričevem trgu v Ajdovščini.

Rojaki, prihitite torej 1. junija v Ajdovščino!

Ajdovsko-šturska narodna društva.

Izpred sodnije. — Metod Bavcon, rojen l. 1883. v Črnicah, je bil obtožen težke telesne poškodbe. Na novega leta dan sta se sporekala pri Usaju pred gostilno on in neki Jos. Fiser, katerega je Bavcon s ključem udaril po nosu, da mu je prebil kost. Obto-zenec je vse priznal. Dobil je 3 tedne ječe.

Štiri mladeniči iz Galicije: Ivan Perdas, Pavel Jurko, Mihael Kin in Stanko Olejar-čajak so hoteli oditi preko Krmína v Ame-

riko. Ali na meji so jih prijeli, ker so stari šele po 20 let ter se morajo torej podvreči še vojskemu naboru, in jih postavili pred sodnijo. Izpovedali so, da niso imeli namena, izogniti se naboru, marveč da so hoteli iti v Ameriko le dela iskat. Prvi trije so bili ob-sojeni na 7 dni zapora in po 10 K globe, četrti pa je bil oproščen, ali radi tega je podal drž. pravdnik pritožbo ničnosti.

Andrej Jakulin, star 27 let, iz Čepo-vana, mizar, je bil obtožen goljufije. Dne 7. julija lani je vzel Jakulin pri tvrdki Saunig & Dekleva v Gorici sivalni stroj za 90 K. Jakulin je rekel, da proda dva vola ter pri-nese potem na račun. Čez čas pa se je vrnil, rekoč, da ni prodal volov ter da naj-mu pustijo stroj, da prinese v kratkem na račun 20 K, ko proda les. G. Dekleva se je potem informiral o tem Jakulinu pri Rajhu na Kornu, in ker informacije niso bile pre-slabe, mu je dal stroj ter sta se zmenila za obroke. Jakulin jo je pobral s sivalnim stro-jem proti Solkanu, kjer ga je prodal ne-kemu Komelu, v prodajalnico tvrdke S. & D. pa ga ni bilo več; pa tudi drugače je ne-manič. K obravnavi ga ni bilo; obsojen je bil kontumačnim potom na 2 meseca ječe s postom vsak mesec.

Jakulin Josip s Tolminskega, rojen leta 1867., je bil obtožen javnega nasilstva potom pretenja. Ta Jakulin je zet Ivana Levpuškega. Živela sta v miru do junija lani. Tu pa je prišlo nekaj vmes in Jakulin ni hotel dati več Levpuškemu jesti, dasi je imel ta hrano in stanovanje izgovorjeno. Zato je zahteval L. od Jak. 11 glid., češ, da mu to gre, ker ravna grdo z njim. Jakulin pa je skočil po revolver ter mu pretil, da mu že pokaže, kdo da je gospodar v hiši. L. se je prestrašil, zlasti se, ker je vstrelil parkrat skozi okno. Tisto noč si ni upal domu spat. Jak. pravi, da ni hotel ničesar storiti L., ampak da ga je hotel le oplasiti. Pri obravnavi lani je bil Jak. oproščen, ali prišlo je sedaj do druge obravnave, in tu so mu prisodili 2 meseca trde ječe s postom vsak mesec.

Dramatično društvo v Trstu. — V nedeljo 10. maja 1903. se uprizori v gle-dišču „Fenice“ prvikrat „Pojdimo na Dunaj“, burka v 4 slikah s petjem. Poleg francoskega „La Cagnotte“ poslovenil I. Ogrine. Režiser gospod Matevž Žužek. Pri igri sodeluje or-kester 97. pešpolka. — Začetek ob 7½, uri zvečer.

Zgubljeno — najdeno. — Nekdo je pozabil v hotelu „Piccolo“ blizu kolodvora havelok. — Našel se je na stopnicah v hiši št. 12 v ulici Morelli mošnjček s precejšnjo svoto. Oboje se dobi na tuk. policiji.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni: Pontoni-Kürner.

Doktor vsega zdravilstva Rudolf Thoma se je naselil v Gorici, ulica G. Verdi stev. 19. ter sprejema od 8½, do 9½, ure popoldne, ter od 2. do 3. ure popoldne.

Zapiski mladega potnika.

Piše B. V.
(Dalje.)

Zvečer je v salonu guvernantka otrok one ruske gospe, ki potuje s svojo materjo, prepevala ruske narodne pesni in igrala na glasovirju. Življenje na barki je dobivalo vedno bolj slovanski značaj.

Ponedeljek, 21. aprila 02. Žolta zastava plapolala na jadreniku »Amfitrite« in naznanja, da je parnik v kvaranteni. Ta beseda zveni onemu nekoliko tuje na uho, ki ni nava-jen na pomorsko življenje, in ki misli, da kuga razsaja med potniki in da je že dosti pokosila izmed njih, ko je sanita barki odrekla »libero pratico«. Ali to ni res. Mi se vsi prav dobro počutimo, čitamo in pišemo in se razgovarjamo, ka-kor da se ni prav nič dogodilo. Sploh je cela kvarantena le sleparija turške vlade, oziroma nekaterih višjih turških uradnikov. Ako se pojavi v Egiptu kuga ali kolera, in to je dostikrat, izrablja takoj to priložnost nekoliko turških ura-dnikov, ki potrebuje zopet nekoliko bakšiša, ker že mnogo mesecev niso prejeli nikake plače.

Vsled kvarantene opustijo nekatera parobrodna društva parobrodne zveze v onih krajih, kjer je izguba prevelika. Ker to škoduje v izdatni meri trgovini, si prizadevajo ve-letrgovci stopiti v dotiko s sultanovimi uradi. Ustanovijo se sindikati, oprezno se vodijo dolgotrajna pogajanja, nekega dne odlok iz Carigrada najavi, da se je sklenilo v Cari-gradu odpraviti kvaranteno. Med tem časom se je nabrala precejšna svota po različnih pristojbinah, katere so morali plačati potniki, in ta svota je skoro izginila v različnih glo-bokih žepih; največji dobiček so pa imeli gospodje v Ca-rigradu. Pravim Turkom se dozdeva povsem pravično, da plača tujec uradniku bakšiš, kajti treba je kristjanu davek naložiti, ako hoče potovati po deželah, ki so pod oblastjo

Osmanov. Pri colninskem uradu je treba bakšiš vedno izro-čiti najvišjemu uradniku, drugače je vse zastoj.

Nikdo še menda ni bil tožen v Turčiji radi podkupa-vanja kake uradne osebe.

Pred našimi očmi imamo celi dan diven panorama. Tam v ozadju za zalivom se dviga dolgi hrbet Libanona, katerega vrhi so zaviti v oblake in kjer tudi snega ne po-grešajo. Ves stari turški del mesta se vidi izborno z ladje. poslopja so stavljena v sirskem slogu. Strehe so krite z rdečo opeko, kar je v teh krajih nekaj nenavadnega, štiri strani strehe tvorijo piramido, kakor pri balkanskih hanih; poslopja so modro ali tudi rdeče namazana. Čudna so skoraj gotiška okna na balkonu, navadno so tri okna sku-paj, ob strani balkona ste pa dve navadni okni. Na griču sredi zelenja je posebno dobro vidna velika plavkasta hiša s celo tako gotiško galerijo. Med takimi pristnimi sirskimi hišami je pa tudi mnogo takih, ki so zidane po arabskem načinu, in podobne velikim kamenitim kockam z ravno streho. Ob obrežju je pa vrsta rdečkastih razvalin, pokritih z zelenjem.

Popoldne smo se spustili po stopnicah parobroda na-vzdol v čoln, ki je bil že pripravljen. Peljal se je drugi ka-petan, ki je nosil s seboj pošto, in jaz k zdravstvenemu uradu. Kapetan je zaklical našim dalmatinskim mornarjem »leva«, vzdignili so istočasno vesla, odrinili čoln od telesa ladje, ki se je skoro gugal po valovih. Veslali so naju k »sanita«. Na desni je stala turška silno borna vojna ladja. »Sanita« je pusto, precej snažno poslopje, ki je od vseh strani zagra-jeno. Po griču precej daleč na levi hodijo navzdol po dve in dve gojenke francoskega penzionata v sivih oblekah. Poleg poslopja pa čepijo tri bule, ki nam ne zakrivajo svo-jega obraza. Azija, zibeljka celega človeštva in zibeljka vseh religij, takja se mi torej prikažeš. Z železnimi zarjave-limi kleščami je pristen Turek prijel zavoj s pismi v neki velik lesen nabiralnik, kjer ga bodo desinficirali. Stražar, ki

nas je spremljal, je postavil v čoln korbico z bananami, jajci in arabskim kruhom, in mi smo zopet odveslali k »Amfitriti«.

Torek, 22. aprila 02. Čas si kratimo z nekaterimi par-tijami šaha in ako se nam zljubi, opazujemo galebe ali ka-kega morskega psa, ki pleše po vodi. Zvečer se pa šetamo po več ur po krovu. Na poveljnikovem mostu sta pa svi-rala dva pomorska častnika, prvi iz Dubrovnika in drugi iz Boke kotarske na tamburici jugoslovanske narodne komade. V svetlo, gorko noč se je razlegala »Liepa naša domovina«, »Luna sije« in »U boj, u boj«. Posebno danes je bil diven večer, najprej je bila luna zatemnjena in potem se je pa lesketala na nebu polna luna, ki je bajno razsvetljevala in posrebrovala morsko gladino.

Sreda 23. aprila 02. Opoldne že ni bilo več žolte za-stave na jadreniku v znak, da smo odrešeni. Z Vjero Afana-zijevno smo se dogovorili, da pojedmo na kopno. Skoro smo bili pri dogani. Gospej sem pravil, da je dobro imeti pri sebi potni list, ona ga je tudi vzela s seboj, ali v dogani ga je izročila nekemu okroglemu oblastnemu uradniku, ka-teremu sem ga zopet siloma iztrgal iz rok. Prepričal sem se pozneje, da je potni list izgubljen, ako pride turškim činov-nikom v roke in nič ni potnikom bolj svetovati nego da ne izročijo nikomur potnega lista. Neki bakšiša željen ded nas je peljal po široki ulici z novimi visokimi poslopji, v kate-rih se nahajajo na pol evropske na pol orientalske prodajalnice, do razpadlih stopnic, od koder smo došli na neki pristno orientalsko umazan trg, kjer sta stala dva voza. Tudi gospa iz Moskve s fantom in guvernantko se je nama pridružila. Do tega dne pravega orijenta pravzaprav nisem poznal; te prašne umazane ulice, te hiše, stavljene po najrazličnejših načinih, ne bi nikogar očarale, ako ne bi po ulicah vladalo nepokvarjeno orientalsko življenje, to je vse novo za naše oko, ti velblodi, turbani in turške bule. Vsi ti prizori po

Listina. — Gg. dopisnikom: Nekatere dopise smo morali odložiti za prihodnjic.

Svarilo! V novejšem času hoče nesolidno tekmovalstvo sloveče ime starih preskušanih rogaških mineralnih vod (last štajerske dežele) v prid njih vrelcev obrniti. Radi tega pribijemo, da sta edino „Tempel“ in „Styria-vrelca“ pristni rogaški kralji vodi. Pri nakupu je paziti na naslovni listek (etiketo), na katerem je označeno ime dot. vode ter štajerski deželni grb (panter) v srednjem polju; na plutovem zamasku je užitno St. landsch. Rochitscher. 4

Razgled po svetu.

Balkan. — V Solunu so zaprte vse sole. Ravnatelj in učitelj na bolgarskih solah so vrgli v zapore. Tudi drugodi po Macedoniji so aretirali mnogo učiteljev. Sultan je baje osebno apeliral na bolgarskega kneza, naj postopa v splošnem interesu še energičneje proti macedonskim odborom, ki vzdržujejo vse gibanje. Bolgare aretujejo, pa če tudi le sumijo na koga ali pa se to ne. Policisti jih aretujejo tudi samo radi tega, da izsilijo potem iz njih denar.

Fred Solun je priplulo 6. t. m. več vojni ladij, in sicer laskih, nemških in francoskih. Blizu Skoplja je prišlo te dni zopet do spopada med vstasi in turškimi vojniki. Povsodi vlada velik strah, zlasti pred atentati z dinamitom.

Glede mobilizacije avstrijske armade se poroča, da je bilo z ozirom na možnost, da bi Avstrija morala v macedonskem vprašanju z orožjem posredovati, že v jeseni vse pripravljeno. Določeno je za morebitno vojsko posredovanje vse od najvišjega poveljnika do zadnjega hobnarja. Tudi število za transport vojskarnih čet potrebnih železniških voz je že določeno. Vojna ladija „Arpad“ je dobila povelje 15. t. m. odpluti pred Solun. V sredozemskem morju krožijo tri nemške vojne ladije.

„Narodni dom“ pri Sv. Ivanu pri Trstu otvorijo dne 14. junija t. l., kakor so toločili sedaj; ako pa se določi velika narodna veselica na korist družbe sv. C. in M. ta dan, potem se otvoritev predloži.

Hrvatska. — Nad okrajem križevskim in kr. svobodnim mestom Križevci je proglašen „prieki sud“ (nagla sodba), odredba torej, ki se rabi le v skrajnih slučajih. O neposrednem vzroku silnemu razburjenju kmetov v tem okraju, posnemljeno iz oseške „Narodne obrane“: Dne 23. aprila so bili priredili dijaki shod v vasi Tučeniku, na kateri je došlo tudi do 150 kmetov. Med zborovanjem pa je prišel med nje pristav iz Križevcev, Graf, da aretirajo jurista Dečaka. Navzoči so protestirali proti temu, ali rečeni je bil odveden v zapore okrajnega sodišča. Radi tega je prišlo v Križevcih do demonstracij in je bilo tem povodom zaprtih 60 oseb. —

Princezinja Luiza Toskanska, o kateri je bilo zadnji čas toliko govora, je dobila hčerko. Baje se bo morala ločiti od nje meseca junija ter jo izročiti saks. dvoru. Nekatere vesti pa trdijo, da bi se to zgodilo le, ako bi bilo dete moškega spola.

Meksikanska cesarica Karlota še živi. Bolezen pa se jej je tako shujšala, da ne pozna več niti najbližjih svojih sorodnikov.

Nečloveška mati. — Iz Budjeric se poroča, da je dekla Ana Doubek v Tremlesu raztrgala svoje novorojeno dete na dva dela ter je vrgla psu, ki je dete pojedel.

Strašno število izseljevanja. — Meseca marca je dospelo v New York 64.000 emigrantov. Ali to število je še neznatno v primeri s tem, ki se pokaže ta mesec. Že prvi teden tega meseca je došlo 30.000 izseljencev. Mej temi je bilo nad 3000 Hrvatov. Od onih 30.000 jih je bilo 27.350, ki ne znajo ne pisati, ne čitati. Največ izseljencev je Italijanov, na katere spada polovica gornjega števila. Ali tudi število iz Hrvatske in Slavonije narašča vedno. Matematično se more trditi — pravi „Obzor“ — da v petdesetih letih ostane Hrvatska prazna, ako bo to dalje trajalo.

Novejša vesti. — Iz Soluna se čuje, da so sklenili Turki, poklati vse tamkajšnje kristjane. Radi tega vlada velikansk strah med njimi. — V Monastiru je bila 8. t. m. velika eksplozija. — Rusija odsvetuje Turčiji poseči po vojni. — Bolgarski knez je obolel.

Književnost.

Človek in pol. — Spisal Ivo Šorli. Naš mladi pisatelj Ivo Šorli je napisal pod tem zaglavjem roman, kateri smo že omenili. Čitali smo o tem romanu že več kritik, ki se izrekajo s posameznih strani več ali manj ugodno, to pa povdarjajo v vseh, da je roman preveč življenja, da pisatelj gleda in opazuje to naše pozemsko vrvenje z bistrim in nekalnim očesom; pri njem ni sentimentalnosti doma, ampak življenje gleda njegovim junakom iz oči in besed. Res je, da sta glavna junaka dr. Sever in Plesich v marsikaj čudno, ali vendar se mora reči o romanu v celoti, da napravi na čitatelja ugoden vtis ter ga navaja v razmišljanje. Saj je pa tudi težka naloga, narisati dva moža, ki sta si v vsem različna, jeden, ki se prosto giblje kot mladenič po svetu, vžije vse, kar nudi življenje ter se popolni v krepkega, zdravega človeka z jasnimi nazori, drugi pa ki živi v samih obzirih, takorekoč po pravilih, ki ne spozna življenja solčnih in senčnih strani v isti meri, kakor potreba. Ako ne v polni, pa vsaj v veliki meri je rešil pisatelj to nalogo povoljno; roman pa je pisan drugače interesantno. Tista pozornost, katero ti vzbudi na prvih straneh, te spremlja do

konca ter te ne zapusti niti za trenotek. Vpisatelju se vre,.... roman pa kaže, da nam napiše še marsikaj lepega. Občinstvo, kupi in čitaj! Stane broš. K 2.50, po pošti K 2.70. Prodaja Lav. Schwentner, Ljubljana.

Janka Krsnika zbrani spisi. — „Rošlin in Vrjanko“. Zvezek III. Sešitek I. Uredil dr. Vlad. Levec. Založil L. Schwentner. To je nadaljevanje zanimivih Krsnikovih spisov, po katerih seže občinstvo notovo tako rado, kakor po prejšnjih.

Novi akordi. — Izšla je 6. štev. tega zbornika za vokalno in instrumentalno glasbo. S to številko je zaključen drugi letnik. Prva štev. III. letn. izide 1. jul. t. l.

Svila za bluze od 60 kr. do gl. 11.35 meter. Zadnja novost! Franko in carine prosto na dom. Bogata vzorna zbirka z obratno pošto. Tovarna svile Henneberg v Carlihu. 6

Novost! Fotografije,

izdelane navadno in v najmodernejšem stilu, takozvane „Imperial“ platino bromit, priporoča

A. Jerkič,

odlikovan fotograf v Gorici,
Gosposka ulica 7.

Vsakdo naj si ogleda izložbo, naj primerja izdelke z izložbami konkurenčnih tvrdk in naj sodi.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici.

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanje trgovino pohištva tvrdke Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia št. 1, katero bomo vodili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerne.

Delo je lično ter dobro usposobljeno.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po 5%. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%, s ½% uradnino. Glavni deleži koncem leta 5½%.

Stanje 31. dec. 1901. (v kronah): Članov 1819 s 7932 deleži po 20 K = 158.640. — Hranilne vloge 1.318.965. — Posojila 1.379.218. — Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 63.014.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

kakor presajeni v drug, povsem od našega različen svet. V Bosni imamo tudi lep kos orijenta, ali Bošnjaki so nam preblizu, oni govorijo isti jezik in so iste krvi kot mi in vsled tega pač takoj čutimo, da nismo v pravem orijentu. Tu je pa vse drugače. Vozili smo se po dolgi ravni prašni cesti, ki se imenuje cesta v Damask; odlikuje se po prahu in po malem broju hiš ob cesti. Zgradbe so vedno redkejšje, na deželi smo že in voz se vstavi pred nekim parkom. Nasad lepih pinij je v bližini, tam je čepelo na tleh več skupin turških bul pri pikniku.

Najprej sem spremljal Vjero Afanazijevno in videl sem mnogo krasnih ženskih obrazov, ali ko je gospa opazila, da si nekatere zakrivajo obraz, ako pristopim, zapovedala mi je, naj se oddaljim. Ubogal sem ta ukaz, ali bilo mi je težko, da nisem mogel več gledati teh zornih mladih lic temne polti. Vjeri Afanazijevni so ponujale bule cigarete in arabske sladčice, ona se je pa igrala z otroci, jih privzdigovala in poljubljala, kar je bulam silno ugajalo. Prodajalci so prodajali po pinijevem gaju sladčice, mandeljne, naranče in drugo sadje. Zopet v voz in naprej. Naš cilj je bila gomila nekega paše. Pri nekem hanu smo izstopili. Sprejel nas je tolst in širok Maronit, ki je imel han v najemu. Bil je jako uljuden in se komično klanjal na vse strani. Vjera Afanazijevna je hotela rusko govoriti, ali Maronit je odkimal z glavo. Potem je prišla francoščina na vrsto. Vprašal je, iz katere države smo. Pri vходу v gaj je antičen polurazbit sarkofag, Hermezovo glavo je še mogoče spoznati, in na polkrogu sarkofaga leži pohabljen in ne povsem skrbno izdelana ženska glava, ob strani sarkofaga je pa plošča z grškim napisom. Šetali smo po gaju, trgali rože in pili turško kavo pod nekim kioskom. Maronit je dobil medšidijo, hvalil Moskovičije in nas pozdravljaj po turško ter z globokimi pokloni dal odduška svoji udanosti, ko so bili konji že v teku. Vrnili smo se tja proti mestu in morju. Cel teden smo bili na morju, pet dni v kvaranteni, ni čudno, da se

nam je zdelo, kakor da bi bili ravnokar zapustili ječo. Vsa ta subtropična vegetacija okoli nas, vinogradi, cvetoči oleandri in bezgi, fige, palme, kaktusi in agave, vsi ti prizori na cesti, trojke z bulami, jahači na oslih in konjih, velblodi v dolgi vrsti so se nam dozdevali mnogo mikavnejši, nego so bili v istini. Oblaki prahu so se valili okoli voza. Videl sem na balkonih in vrtnih zidih lepa ženska lica meni doslej neznanega tipa. Na glavnem trgu se nahaja seraj. V bazaru smo kupili mehki arabski kruh in ga jedli, kupili mandele, orehe in banane.

»Amiitrita« se je pripravljala na odhod. Prišlo je mnogo novih potnikov, in kavasi različnih konzulatov so se ponasali po krovu v svojih slikovitih oblekah in rožljali z zakrivljenimi sabljami. Ob času dinerja smo odrinili proti jugu. Prvi mašinist mi je obljubil, da mi bo de razkazal parni stroj. Dal mi je v roko tulje, da sem se držal na železnem drogu, ko sem se spustil navzdol po svetlo snaženih železnih stopnicah. To je copot in štropot, ki bi človeka lahko oglušil. Bati in kljube topotajo in mikajo brez prestanka. Pazilo je treba hoditi sredi teh strojev, mogočni železni valji se venomer gibajo, na obsežnih kozah so parni cilindri. Naš obraz je že poten, ali mašinist nas vodi naprej tja, kjer se raztezajo ogromni kotli. Skozi nizko odprtno zlezemo v kurišče, tu vlada strašna vročina; kurjači so skoraj čisto goli, lopate imajo v roki in urno metajo premog v ogenj. Mišičaste roke, močna prsa in sajaste obraze razsvetljuje silni plamen, lizajoč železo in razširjajoč neznošno vročino, ki učini, da stopijo na čelo potne srage. Še enkrat vržemo pogled na mrgoljavo vseh teh železnih batov, kljuk in drugih delov stroja, potem hitimo na krov, na prosti zrak, obrišemo si še roke od olja zamazane s tuljem in vržemo klobčič tulja v morje. Plujemo blizu galilejskega obrežja. Pred devetnajstimi stoletji je živel neki rabi, ki je hotel odrešiti vse trpine, vse siromake, gladne in gobove. Njegovi nauki so se vkoreninili po celem svetu,

ali ljudje so jih le redkokada praktično izvajali. In ko je vedno naraščala nezadovoljna množica v fužinah in tovarnah, prišel je drug mož, ki je bil židovske krvi, a ni trdil, kakor oni rabi in Spasitelj, naj človek živi od vsake besede božje, temveč od kruha. Milijoni so se zbirali okoli Marsevovih učencev, in stari evangelij so hoteli zameniti z novim evangelijem materialističnega boja za obstanek. — Morje je bilo divno razsvetljeno.

Jafa.

Božansko lepo je pozlatilo prihodnje jutro solnce nizko valovito gorovje Judeje. Ob šestih smo se vsidrali daleč od Jafe na morju zunaj. Poslovil sem se od svojega dubrovniškega in kotorskega znanca, teh dveh simpatičnih pomorščakov. Barka pred stopnicami se je močno gugala in misičast Arabec je pomagal vsakemu v čoln, kjer je že sedela mlada in stara gospa iz Moskve, moj oče, Grk in njegova hči. Poslednjo so dvignili v barko Vjero Afanazijevno. Ko smo bili na morju nekoliko oddaljeni od parnika, ki je bil toliko časa naše bivališče, mahal sem s klobukom in klical Dubrovničanu, ki je stal na krmi: »Zdravo«. Grkinja je držala v roki modern francoski roman, katerega platnice so imele secesijonistične ornamente in čigar vsebina z ono pač ni bila v nikaki idejni asociaciji z ono deželo, kateri smo bližali. Nevarne čeri molijo iz morja in preko njih pljuskajo ednakomerno valovi. Arabski veslači veslajo z naporom vseh svojih telesnih močij in glasno se čuje kratko znamenje k vsakemu veslaju. Pečine so za nami in barko so potegnili h kamenitim stopnicam.

(Dalje pride.)

Wilhelmova tekočina za mazanje

„Bassorin“

c. kr. privilegovana 1871

1 vrček 2 M, poštni zavoj — 15 kamačev 24 M.

Wilhelmov c. kr. priv. „Bassorin“ je sredstvo, čegar pomoč je dokazana po znatnih preiskavah in praktičnih skušnjah in se proizvaja jedino le v leka ni

Fraňa Wilhelma

c. kr. dvornega zalagatelja

V Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko.

Kot mazilo koristi s tem, da je pomirljivo, ohladi in vtolaži bolečino pri boleznih na živcih, v žilah, udih in kosteh.

Zdravniki ga uporabljajo v teh slučajih, posebno ako se te bolečine kažejo po velikih naporih na marširanju ali pri zastarelih boleznih. Rabijo ga tudi kobilazci, gonarji, vrtnarji, televalci in kolesarji z najboljšim uspehom.

V znak pristnosti je na omotu grb obdane trga Neunkirchen (devet cerkva).

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kjer se ne dobi, vrši se pošiljatelj direktno.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Odlikovana krojaška delavnica

Ant. Krašič

krojaški mojster v Vrtni ulici šte. 26.

Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi. Ima bogato zalogo vsakovrstnega blaga za vse letne čase in vsak stan. Gotove obleke lastnega izdelka kakor tudi površne suknje itd. Cene zmerne.

Ravnokar mi je dospelovo sveže raznovrstno blago za nastopno pomladno sezono.

Izdelke iz lastnega blaga jamčim!

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mline v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovca v Semešiški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je „Trgovska obrtna zadruga“

Na prodaj je,

ko, lahek, z usnjem pokrit, skoraj nov koleselj ali kales v Gorici Via Trieste 43.

E. LEBHERZ

Gorica

tovarna užigalice
priporoča prebivalcem Primorskega svoje izdelke raznih vrst, posebno izvrstne in zanesljive

užigalice

Apollo

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
izvipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi ukore.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjizice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce pejmih in v trgovih ter na deželi. 2 35-8

Zaščitno znamka: SIDD.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano kot izvrstno bol ublažujoče mazilo; za ceno 30 h, kron 140 in 2 kroni se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le v orig. steklenicah z našo zaščitno znamko s „SIDDROM“ namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je prevedena s to zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“

PRAGI, Elizabethgasse št. 5.

Dobi se v lekarni

„Fr. Zvečarja“ Robert Kastner, Tolma.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v Schwann-Apoteke, Frankfurt a. M.

Jakob Šuligoj,

urar c. kr. državnih železnic

v Gorici Gosposka ulica št. 25.

Priporoča svojo veliko izbiro raznovrstnih švicarskih žepnih ur in verižic posebno sedaj v času krize po jako nizkih cenah in sicer: srebrne ure za dečke od 4 gld. in pol naprej, zlate od 20 gld. naprej, srebrne ure za deklice od 5 gld. naprej in zlate od 11 gld. naprej.

Sprejemam tudi poprave v akovrstnih žepnih urah in nazidnih ur. Vsako popravo garantiram 1 leto. De'o solidno. Cene zmerne. — Svojim rojakom v mestu in na deželi se za blagohotna naročila topla priporočam.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Naznanilo.

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da prevzamem vsled smrti svojega očeta vodstvo in oskrbovanje staroznane gostilne

„Pri Golobu“
na voglu ulice Morelli.

Skrbel bodem, da bode tudi v bodoče posrežba solidna kakor doslej.

V Gorici, 1. maja 1903.

Leopold Reja.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Erizgalnice za sadjno drevje
z mešalom za mešanico iz bakra in apna tako, da se najdenkrat na dve cevi brizga,

brizgalnice (streljke) za sadjno drevje z natanjko namenjeno petrolmešanico, svetilnice na aceten da se ulove leteči hrošči,

hidravlične stiskalnice za vino, stiskalnice za vino in ovačje s diferencialnim pritiskom,

stroje za drobljenje stiskalnice,

čisto nove mline za grozdje,

nove priprave proti peronospori in za žveplanje,

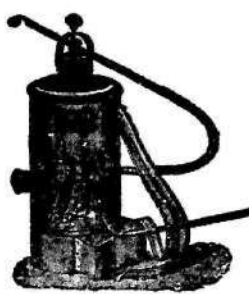
sesalke za vino, cevi za vino,

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo kot zbiralnike (trileure), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d. razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

Ig. Heller, Dunaj, II. Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vseh jezikih.

Christofle & Co.

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Teško posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst
(žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznani najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvrstnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime Christofle.

Zahtevajte

moj ilustrovani cenik z več kakor 500 podobami od ur, zlatih, srebrnih in muzikalčnih predmetov, katerega pošilja zastoj in poštne proste

Hanns Konrad,

tvornica ur in eksportna hiša
Most št. 249. — (Češko).

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačani odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsakozni slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni, hiši
Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnokoristne namene.

Dobi se povsod!

Schichtovo hranilno jedernato milo

z varstveno znamko

garantirano in prosto vseh škodljivih primes, izdatno in izvanredno milo za pranje.

Pri nakupu naj se pazi na ime „Schicht“ in na gornjo varstveno znamko.

Zastop na debelo: Humbert Bozzini -- Gorica.